

Documentnummer	
Onderwerp	Samen sterk voor duurzaaMM
Datum raadsvergadering	19 september 2024
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	11 september 2024
Programma	Recreatie, Duurzaamheid en Natuur
Portefeuillehouder	H. Rodoe

Samen sterk voor duurzaaMM

Samenvatting

In het nieuwe duurzaamheidsbeleid wordt aangegeven dat de gemeente Mook en Middelaar in 2050 een duurzame gemeente moet zijn op het gebied van elektriciteit, warmte, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Deze thema's worden benoemd bij woningen, bedrijven, de gemeente zelf, scholen/organisaties, openbare ruimte en mobiliteit. Op die manier wordt per thema en stakeholder gekeken wat er gedaan zou moeten worden om tot een duurzaam en toekomstbestendig resultaat te komen. De verschillende genoemde maatregelen zullen in een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda na vaststelling van dit document verder gespecificeerd worden.

Voorstel

1. Het duurzaamheidsbeleid 'Samen sterk voor duurzaaMM' vast te stellen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van dit beleid verbreedt de gemeente Mook en Middelaar haar blik op duurzaamheid en worden er stappen uitgetekend en gezet om in 2050 een duurzame gemeente te zijn.

Inleiding

De bestaande Energievisie van de gemeente Mook en Middelaar is aan vernieuwing toe. In de visie was alleen aandacht voor duurzame elektriciteit en warmte. We zien binnen duurzaamheid echter ook het belang van klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Alleen een visie is echter niet voldoende. Er moeten ook plannen, projecten en maatregelen aan gekoppeld worden om effectief te zijn. Daarom is er naast een visie ook een uitwerking opgenomen in het beleid. Daarin staan projecten, acties en onderzoeken genoemd die ons steeds een stapje dichterbij een duurzame gemeente brengen. De genoemde maatregelen in het deel 'uitwerking' komen terug in de op te stellen uitvoeringsagenda's. Uiteindelijk zullen we in 2050 ook echt een duurzame gemeente moeten zijn.

Argumenten

1.1 *Tijd voor een actueel plan*

De Energievisie die in 2018 is vastgesteld had een focus op elektriciteit en warmte. Daar zat een ambitieuze doelstelling aan vast: een energieneutrale gebouwde omgeving in 2030, maar geen concreet plan over hoe dat bereikt moest worden. De kennis over duurzaamheid wordt steeds groter, net als het belang om daadwerkelijk stappen te zetten. Daarom ligt er nu een actueel plan. Een plan waarin behalve elektriciteit en warmte ook klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit een rol spelen. Een plan met een visie én een uitwerking.

1.2 *Concrete acties en agenda*

In een agenda tot 2030 worden de eerste acties in de tijd weggezet. De genoemde acties in het beleid staan allemaal op de planning tot 2030. Daarmee is er niet alleen een visie, maar ook een uitvoering. Elke twee jaar zal er door het college een nieuwe uitvoeringsagenda vastgesteld worden, waarin de projecten en maatregelen concreter worden beschreven en financiële dekking geregeld wordt.

1.3 *Evenwicht in ambitie en haalbaarheid*

Met de kennis van nu kan geconcludeerd worden dat de ambitie van energieneutraal in 2030 te ambitieus was, vooral zonder uitwerking en financiering. We conformeren ons daarom nu aan landelijke doelstellingen. In plaats van een energieneutrale gebouwde omgeving in 2030, willen we nu een duurzame en toekomstbestendige gemeente zijn in 2050. Dat is een veel bredere opdracht aan onszelf dan voorheen, maar er is ook meer tijd voor.

1.4 *Tweejaarlijks evalueren en herijken geeft kansen*

De uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen is aan veel veranderingen onderhevig. Zo wordt door innovatie steeds meer mogelijk in het nog effectiever aanpakken van de diverse thema's binnen duurzaamheid. Op dit moment is bijvoorbeeld waterstof in zijn huidige vorm nog niet operationeel, maar de kans is aanwezig dat dit over enkele jaren wel zo is. We gaan ons als gemeente dan ook niet vastpinnen op één specifieke werkwijze, maar houden onze ogen open voor dit soort ontwikkelingen. Het tweejaarlijks evalueren en herijken zorgt ervoor dat we leren over het proces en dat we nog effectiever kunnen werken aan het bereiken van onze doelen. Sterker nog, in de huidige versie zijn al cijfers geüpdatet ten opzichte van de ter inzage gelegde versie.

1.5 *Er ligt brede participatie aan ten grondslag*

Om tot dit beleid te komen is er sprake geweest van een uitgebreid participatietraject. Inwoners hebben erg veel voorstellen gedaan. Daar zaten erg goede suggesties tussen die ook meegenomen zijn in de visie of in de uitwerking. Voorstellen waar we als gemeente niet over gaan of die in onze ogen te ver gaan, zijn niet opgenomen. Na vrijgave van het conceptbeleid zijn er 14 zienswijzen ingediend. Enkele van die zienswijzen hebben reden gegeven om het beleid verder aan te passen.

Raadsvoorstel

Kantttekeningen

1.1 *De gestelde doelen zijn begremsd ambitieus*

Door in te zetten op een duurzame gemeente in 2050, volgen we het landelijk beleid op dit gebied. Daarmee tonen we geen ambitie die aanvullend is op het landelijk beleid. Dit kan de mogelijkheden voor nieuw beleid beperken in geval de doelstelling niet gehaald zal worden. Echter, het is voor kleine(re) gemeenten niet onlogisch om de landelijke doelstelling te volgen.

1.2 *De doelstelling wordt (nog) niet bereikt met dit beleid*

Niet alle langjarige doelstellingen worden met dit beleid behaald. Dit beleid zien we dan ook als een eerste aanzet, dat periodiek (ten eerste over twee jaar) herijkt dient te worden zodat continue gezien wordt welke kansrijke maatregelen kunnen worden ingezet die bijdragen aan het behalen van de geformuleerde doelstellingen.

1.3 *Er is geen structurele financiering van het beleid*

Het is met de nu beschikbare middelen niet mogelijk om alle langjarige maatregelen en projecten van structurele financiering te voorzien. Er zijn daarom financiële spelregels opgenomen over hoe projecten gefinancierd kunnen worden. De nu beschikbare (incidentele) middelen worden de komende jaren ingezet. Bij de eerstvolgende herijking van het beleid dient bekeken te worden welke zekerheid er op dat moment is over structurele financiering.

Duurzaamheid

Met dit beleid heeft Mook en Middelaar voor het eerst een visie op duurzaamheid. Alle maatregelen binnen dit document zijn er op gericht om van Mook en Middelaar in 2050 een duurzame gemeente te maken.

Participatie

Met zowel inwoners als gemeenteraad zijn er meerdere sessies geweest over het op te stellen beleid. Voordat er begonnen werd met het proces is de raad geïnformeerd over de plannen voor participatie. Na een startsessie met ongeveer 70 bezoekers, zijn de deelsessies voor inwoners steeds door ongeveer 25 mensen bezocht. Over alle opgehaalde informatie heeft uw raad ook nog een mening kunnen geven. Tot slot hebben inwoners en organisaties gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Financiën

Aan het vaststellen van dit plan zitten geen financiële consequenties. Dat komt pas bij het vaststellen van de uitvoeringsagenda. Voor de komende jaren zullen de kosten voornamelijk gedekt worden uit Specifieke Uitkeringen die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. Daar zitten echter beperkende voorwaarden aan en daarom moet er op termijn ook een oplossing komen voor structurele financiering van de plannen.

Communicatie

Het vaststellen van het beleid zal leiden tot een uitvoeringsagenda voor de komende twee jaar. De verschillende plannen vragen allen om een eigen vorm van communicatie.

Uitvoering

Na vaststelling door de gemeenteraad zal er een uitvoeringsagenda opgesteld worden voor de komende twee jaar. Die agenda zal specifiekere informatie geven over de doelstellingen van de

Raadsvoorstel

projecten, de kosten en de uitvoeringstermijn. Na twee jaar vindt er een herijking plaats van het beleid. Daarin worden nieuwe inzichten meegenomen en daarmee wordt een nieuwe uitvoeringsagenda voor twee jaar opgesteld.

Bijlage(n)

1. Samen sterk voor duurzaaMM – Duurzaamheidsbeleid gemeente Mook en Middelaar
2. Projecten- en maatregelenagenda tot 2030
3. Resultaten participatie
4. Zienswijzennota (vertrouwelijk)
5. Zienswijzennota (geanonimiseerd)
6. Verzamelde zienswijzen (vertrouwelijk)
7. Verzamelde zienswijzen (geanonimiseerd)
8. Beantwoording technische vragen concept duurzaamheidsbeleid
9. Raadsbesluit 'Samen sterk voor duurzaaMM'

Mook, 19 september 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
I.M. van Dijk